

El xou, un senyal identitari a la Garrotxa

Un club amb més de vuitanta medalles d'or que no veu reconegut l'alt nivell de les seves esforçades patinadores

Text > MARTA RODRÍGUEZ FONT, periodista

Fotos > CLUB DE PATINATGE ARTÍSTIC OLOT

Quan pensem en Olot i la Garrotxa, ens venen al cap embotits de qualitat, volcans mil·lenaris, sants i, des de fa dues dècades, també patinatge, espectacle i xou. El Club de Patinatge Artístic Olot (CPA Olot) protagonitza cada any un dels millors números artístics sobre rodes del món. Amb la dedicació de patinadores, entrenadors, famílies i de l'artífex, Ricard Planiol, més que un club són «l'orgull de tot un poble».

El CPA Olot va néixer l'any 1993 com a secció del Club Hoquei Olot. Moltes nenes volien patinar, però no tenien cabuda en un equip masculí. El club va buscar un entrenador perquè fessin patinatge artístic. L'any 1989, la contractació de Ricard Planiol va revolucionar el patinatge, i va marcar la història de les patinadores, del club i del xou gironí. «Vam créixer tant, que havíem de tenir

el nostre propi club. El 1999 vam posar en marxa una modalitat nova que ens va oferir la Federació, i, a part de patinar individualment o per parelles, vam fer els grups de xou», explica Planiol.

Al CPA Olot actualment hi ha unes cent trenta patinadores —i alguns patinadors—, d'entre quatre i vint-i-un anys. És un esport amb una vida molt curta (Anna Quintana, la capitana, va ser qui va estar més anys sobre els patins, i es va retirar amb trenta-tres). Té tres grups de xou: el júnior, amb setze integrants; i dos de sènior, el petit, amb dotze patinadores, i el gran, amb vint-i-quatre. Aquest darrer és el primer equip, «la perla», el que suma més de vuitanta medalles d'or (que aviat és dit) entre els campionats provincials, catalans, estatals, europeus i mundials. Totes les patinadores passen prèviament pel patinatge individual, disciplina en la qual també va destacar Planiol. Els

grups de xou han revolucionat totalment l'afició; fa deu o quinze anys tenien unes cent cinquanta persones de públic, i ara al Provincial hi pot arribar a haver unes cinc mil persones a Fontajau.

Obrir portes dos cops

«Sol passar que quan arriba una patinadora, la germana s'hi enganxa», ens explica el president, Josep Sagués. Un exemple d'això són les filles d'en Ricard, però han arribat a tenir tres germanes a la pista. El CPA Olot és un club de territori, de família, de generacions... L'entrenadora, Ester Fàbrega, és la filla d'una fundadora del club, la primera presidenta, Monsita Casadellà, que també hi té una neta, i també hi ha la filla de Sagués. Però la cosa no acaba aquí. El club, eminentment garrotxí, s'ha vist obligat a obrir portes dos cops, els anys 2019 i 2022. «Hi va haver un relaxament perquè tenien el lloc assegurat, n'hi havia que no estaven preparades ni motivades. Es perdia l'essència de la competitivitat. Llavors vam decidir agafar patinadores d'altres llocs», explica Planiol.

L'any passat, «una argentina de setze anys ho va deixar tot per venir aquí», diu Sagués. Els havia anat a veure al Campionat de Paraguai (2021), es va fer una foto amb en Ricard. L'any passat els va enviar la foto i els va demanar entrar al club. «És un cas excepcional», apunten. Amb el suport dels pares, es va traslladar a Olot, on viu en una casa d'acollida. Sagués explica: «El que fa, l'actitud que té per afrontar un repte... En ella es reflecteixen els valors que defensem, el sacrifici, la constància... Creiem que és

>> Un moment de la coreografia de No em vinguis amb cuentus, essencial en aquesta modalitat esportiva.





>> El vestuari i l'attrezzo, dos elements que afegeixen dificultat a l'hora de patinar.

el que ens ha d'identificar si volem liderar o ser un referent. És millor plasmar aquests valors que els resultats, que ja els tenim, i que, si no venen, també ens ofereixen una ensenyança».

No tenen metge. «No hi ha tants calés per permetre'ns-ho, però quan hi ha hagut el pare d'alguna patinadora metge, sí que l'hem aprofitat», diu rient Planiol. Els grups de xou requereixen molt treball previ. La inspiració no sempre ve d'allà mateix, però sí que l'essència és la idea i la música. Són cinc minuts d'actuació en els quals s'ho juguen tot. En aquests anys han fet vint coreografies, des de vestides amb un vestit d'home amb roba de Zara, a *Escalant*, fins a la d'aquest any, *No em vinguis amb cuentus*, que va de l'empoderament femení. Comencen posant el peu per veure a quina li va bé la sabata i acaben agafant-li la corona al príncep (són dos nois). Porten una faldilla llarga de tipus capa, difícil de veure en una pista pel perill que s'enganxi amb els patins. «Per primer cop m'hi he atrevit», diu Planiol.

De gener a setembre competeixen al Provincial, al Català, a l'Estat, a l'Europeu i al Mundial. Els dos primers clubs classificats a l'Estat van a l'Europeu i al Mundial; el tercer tria l'un o l'altre i el quart es queda amb el que queda. Com que no competeixen per la Selecció Espanyola, sinó per clubs, queden al marge de moltes coses, com els ajuts econòmics. Per aconseguir els cent vuitanta mil euros de pressupost que es necessiten un any de Mundial, a part de la petita subvenció de la Generalitat i de la Diputació, tenen patrocinadors d'empreses de la Garrotxa. I les noies fan festivals o, amb l'ajut de l'Ajuntament, munten una barraca a les Festes del Tura d'Olot per vendre entrepans i begudes. Fins ara, l'única despesa que tenien les patinadores era la roba per competir, entre tres-cents i set-cents euros. Els patins per al xou, bota i rodes, valen uns mil euros, però tenen

dos patrocinadors italians que en són fabricants. Els ingressos del club són les quotes; de quaranta-cinc euros la bàsica i la més completa, de noranta-cinc. Per anar a competir a fora necessiten finançament extern; en aquest punt els ajuden molt empreses de la comarca que tenen vincle personal o professional amb el club. Com a socis financers, els aporten material. L'entitat té una estructura molt reduïda, un treballador, i la resta són col·laboradors.

Les patinadores necessiten una bona actitud i nou hores d'entrenament setmanal, els divendres, dissabtes i diu-

menges. S'entrenen el cap de setmana per interferir al mínim en els estudis, perquè com que no són reconegudes com a esportistes d'alt nivell, no els adapten els horaris. Fa temps que lluiten perquè se'ls reconegui: «Podrien conciliar el patinatge amb els estudis i que no les suspenguessin si falten a exàmens», diuen, com els fan a la gran majoria d'esportistes d'elit.

La figura de Ricard Planiol és clau. Ell té la idea, munta la coreografia, tria músiques i pensa el vestuari. La seva essència és als grups de xou d'Olot. Les piruetes del primer equip, la seva meticulositat, l'execució perfecta al ritme de la música... posen la pell de gallina. Són un club de campiones que porten Catalunya arreu del món. Amb treball i implicació, any rere any mostren la seva qualitat i els seus valors. Malgrat tot el que aporten a l'esport, un any més cap de les patinadores d'elit del CPA Olot formarà part de la relació d'esportistes d'alt nivell. Aquesta històrica reivindicació de l'elit dels xous continua en l'oblit. És per pensar-hi.

Fitxa tècnica

Nom del club: CPA Olot

Any de fundació: 1993

President: Josep Sagués

Pressupost: 180.000 euros

Palmarès:

Campionat Provincial: dinou ors i una plata

Campionat Català: dinou ors i dues plates

Campionat Estatal: setze ors, tres plates i un bronze

Campionat Europeu: setze ors, una plata i un bronze

Campionat Mundial: tretze ors, tres plates i un bronze



>> La coordinació requereix hores i hores d'assaig i revisió de vídeos.